DRUŠTVENE VIJESTI

DGITM ČAKOVEC ORGANIZIRAO STRUČNI SEMINAR

Aktualnosti u građevno-tehničkoj regulativi

Društvo građevinskih inženjera i tehničara Međimurja DGITM Čakovec organiziralo je 20. veljače 2026. stručni seminar "Aktualnosti u građevno-tehničkoj regulativi: novi zakonski okvir iz područja prostornog uređenja i gradnje". Seminar je sastavni dio Programa stručnog usavršavanja HSGI-a za razdoblje od 1. siječnja 2025. do 31. prosinca 2026.

S obzirom na to da je 1. siječnja 2026. stupila na snagu nova regulativa koja se odnosi na prostorno uređenje, gradnju i energetsku učinkovitost, odabrana tema bila je pun pogodak jer se na seminar prijavilo čak 110 zainteresiranih članova. Budući da DGITM surađuje sa srodnim društvima, seminaru su se odazvali i članovi Društva građevinskih inženjera i tehničara Varaždin. Iako su toga dana od jutra vladale nepovoljne vremenske prilike, snažan sjeverni vjetar i snijeg koji su uzrokovali poteškoće u prometu, na seminar je stiglo šezdesetak sudionika.

I taj put stručni je seminar održan u Centru održivog razvoja, znanstveno-istraživačkome centru, koji se koristi za potrebe Međimurskog veleučilišta u Čakovcu i drugih znanstvenih subjekata.

Predavanje je održao Bojan Linardić, dipl. ing. arh., v. d. ravnatelja Zavoda za prostorni razvoj pri Ministarstvu prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine. Tema nove zakonske regulative bila je podijeljena u tri dijela: Zakon o prostornom uređenju, Zakon o gradnji i Zakon o energetskoj učinkovitosti u zgradarstvu, koji su objavljeni u Narodnim novima broj 155/2025, a stupili na snagu 1. siječnja 2026. Predavač se osvrnuo na osnovna pitanja koja se uređuju navedenim zako-

Bojan Linardić, dipl. ing. arh., v. d. ravnatelja Zavoda za prostorni razvoj pri Ministarstvu prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine

DRUŠTVENE VIJESTI

Sudionici seminara o aktualnostima u građevno-tehničkoj regulativi

nima te na novosti u odnosu na prethodna zakonska rješenja.

U prostornome uređenju se novim zakonskim rješenjem unaprjeđuje sustav prostornog uređenja uvođenjem stručnih podloga koje prethode izradi prostornih planova i osiguravaju kvalitetu planskih rješenja te uvodi novi sustav prostornog planiranja u kojemu se prostorni planovi izrađuju digitalno u aplikaciji ePlanovi Editor, čime se ujednačava način planiranja na cijelome području Republike Hrvatske. Razdvajaju se urbanistički natječaji od arhitektonskih. Prostornim planom lokalne razine propisuje se obveza provedbe javnog arhitektonskog natječaja za odabir idejnog rješenja oblikovanja zgrade ili drugog zahvata u prostoru javne i društvene namjene na zemljištu u vlasništvu JLS i/ili drugog zahvata u prostoru od osobite važnosti za krajobraz. Propisuju se opća procedura provedbe javnih arhitektonskih natječaja i obveza osnivanja povjerenstva za njihove potrebe koje osniva JLS na svojemu području. Uvedene su novosti vezane uz gradnju kampova u prostoru ograničenja. Novi hibridni instrument prostornog uređenja jest urbanistički projekt (državnog, područnog [regionalnog] i lokalnog značaja) koji se donosi za priuštivo stanovanje, građevine društvene i sportsko-rekreacijske namjene (bolnice, škole, vrtići, sportske dvorane pretežito javne namjene) te zahvate na pomorskome dobru na područjima gdje nije propisana obveza donošenja UPU-a. Infrastrukturni projekt (državnog značaja) donosi se za sljedeće zahvate u prostoru: cestovne, željezničke, vodne, energetske i elektroničke komunikacijske infrastrukture. Novost je reguliranje planiranja i gradnje priuštivog stanovanja. Građevine priuštivog stanovanja mogu se graditi na temelju lokacijske dozvole na površinama određenima prostornim planom i Zakonom unutar građevinskih područja stambene i mješovite namjene i na ostalim površinama unutar građevinskog područja i PŠ izvan građevinskog područja koje je infrastrukturno opremljeno i na temelju urbanističkog projekta. Ostale su površine neiskorištene proizvodne i poslovne zone unutar građevinskih područja izvan naselja, javne i društvene površine – za smještaj zaposlenika, na površinama posebne namjene unutar i/ili izvan naselja i na *brownfield* područjima, ako je namjena usklađena s okolinom. Instrument prostornog planiranja je i urbana komasacija. Možda najvažnije u prostornome uređenju jest sprječavanje nepotrebnog širenja građevinskih područja pa će se održivije i ekonomičnije raspolagati građevinskim područjima.

DRUŠTVENE VIJESTI

Članovi Izvršnog i Nadzornog odbora DGITM-a s predavačem Bojanom Linardićem

Zakon o gradnji uvodi osam temeljnih zahtjeva za građevinu: 1. mehanička otpornost i stabilnost građevina, 2. sigurnost građevina u slučaju požara, 3. zaštita od štetnih učinaka na higijenu i zdravlje povezanih s građevinama, 4. sigurnost i pristupačnost građevina, 5. otpornost na prolaz zvuka i akustična svojstva građevina, 6. energetska učinkovitost i toplinska svojstva građevina, 7. emisije u vanjsko okruženje građevina i 8. održiva uporaba prirodnih izvora. Nova nomenklatura građevina jest sljedeća: 1. manje složene zgrade (stambene namjene do 400 m^2 i poljoprivredne do 600 m^2 BRP), 2. višestambene zgrade (s tri ili više stambenih jedinica i do 20 % BGP poslovne namjene) i 3. sve ostale građevine za koje se izdaje građevinska dozvola. Postupci izdavanja građevinskih i uporabnih dozvola pojednostavljeni su. Uvodi se obveza provedbe očevida na građevnoj čestici prije izdavanja dozvole, a investitor koji započne gradnju prije izdavanja dozvole obvezan je platiti posebnu naknadu. Za službene osobe propisano je da rješenja mogu potpisivati tehničke znanosti s četiri godine radnog iskustva, dok s dvije godine mogu voditi postupke. Zatečeni službenici vode postupke, ali ne mogu potpisivati rješenja.

Svrha donošenja Zakona o energetskoj učinkovitosti u zgradarstvu je transpozicija Direktive o energetskim svojstvima zgrada u nacionalno zakonodavstvo. Nadalje, promiče se poboljšavanje energetskih svojstava novih zgrada i zgrada koje se obnavljaju te smanjenje emisija stakleničkih plinova s ciljem da se do 2050. uspostavi fond zgrada s nultim emisijama. Definira se model energetske obnove zgrada i djelatnosti energetske usluge u zgradarstvu. Postupno se ukidaju kotlovi na fosilna goriva pa prema novim pravilima Europske unije od 1. siječnja 2025. nije moguće dobiti subvencije za ugradnju samostalnih kotlova na fosilna goriva. Mogu se dobiti poticaji za hibridne sustave grijanja koji koriste znatan udio obnovljive energije kao što su kotlovi u kombinaciji sa solarnim panelima za grijanje vode i kotlovi s dizalicama topline. Takvi su sustavi prihvatljivi jer smanjuju upotrebu fosilnih goriva.

Posljednji dio seminara odnosio se na izmjene i dopune postojeće regulative, koje slijede u idućemu razdoblju, i to Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama, Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje te Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju. Bit će donesen i novi zakon kojim će se regulirati priuštivo stanovanje.

Posljednji dio predavanja iskorišten je za pitanja polaznika i konstruktivnu raspravu, koja je, kao i velik broj zainteresiranih, potvrdila da se radilo o seminaru s vrlo aktualnim temama.

Tijekom seminara napadalo je oko 30 cm snijega pa je odlazak sa seminara bio pravi izazov jer je automobile nekih sudionika trebalo "izbaviti" iz debeloga snježnog pokrivača.

Radilo se o prvome stručnom seminaru organiziranome ove godine u DGITM-u, a Društvo tijekom ove godine planira i jednodnevne i višednevne izlete, i to u tvornicu *Plastform*, na gradilište Hrvatskog sabora te u Škotsku.

Ratko Matotek, dipl. ing. građ.